

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant starszy inspektor sądowy Marta Brzezińska

przy udziale Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Naczelnej Izby Aptekarskiej D. L.

w sprawie mgr farmacji D. P.

obwinionej o popełnienie przewinienia zawodowego z art. 87 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 686 i z 2025 r. poz. 129) w zw. z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie recept (Dz. U. z 2023 r. poz. 487, z późn. zm.)

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionej

od orzeczenia Naczelnego Sądu Aptekarskiego w Warszawie z dnia 17 października 2023 r. sygn. akt [...]

zmieniającego orzeczenie Okręgowego Sądu Aptekarskiego [...] z dnia 28 kwietnia 2023 r. sygn. akt [...]

postanowił:

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k. oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2024 r., poz. 688), dalej: u.i.a., postanowił:

1. pozostawić kasację bez rozpoznania;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwudziestu) zł obciążyć obwinioną D. P.

Marek Siwek Marek Motuk Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Uzasadnienie

Orzeczeniem z 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt [...] Okręgowy Sąd Aptekarski [...] ustalił, że wykonując obowiązki magistra farmacji w aptece ogólnodostępnej DOZ [...], ul. [...] w dniu 6 lutego 2021 r. obwiniona D. P. odmówiła sprzedaży pacjentce – na podstawie prawidłowo wydanej recepty – produktu medycznego E. [...] mg, ustalając, że czyn ten cechuje znikomy stopień społecznej szkodliwości umorzył postępowanie i orzekł o kosztach postępowania.

Na skutek odwołania wniesionego przez obrońcę obwinionej Naczelny Sąd Aptekarski orzeczeniem z dnia 17 października 2023 r., sygn. akt [...] zmienił zaskarżone orzeczenie nadając jego punktowi 1 określone brzmienie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego.

Od orzeczenia tego kasację wniosła obrońca obwinionej zaskarżając je w całości i podnosząc szereg zarzutów natury procesowej i materialnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja w niniejszej sprawie jest niedopuszczalna z mocy ustawy, co obliuguje do pozostawienia jej bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. Art. 46b ust. 1 u.i.a. od prawomocnego orzeczenia wydanego przez Naczelny Sąd Aptekarski w drugiej instancji, kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, podmiotom wymienionym w tym przepisie przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego, przy czym według art. 62 ust. 1 pkt 1 tej ustawy w sprawach nieuregulowanych w niej do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Nie ulega zarazem wątpliwości, że w ustawie o izbach aptekarskich nie zostały uregulowane kwestie dotyczące postępowania kasacyjnego, co powoduje, że odpowiednie stosowanie

przepisów o postępowaniu karnym dotyczy w szczególności tych, które odnoszą się do postępowania kasacyjnego.

Należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 531 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy pozostawia bez rozpoznania przyjętą kasację, jeżeli nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k., a więc m.in. art. 429 § 1 k.p.k., czyli np. wówczas gdy jest ona niedopuszczalna z mocy ustawy. Kwestie dopuszczalności kasacji należy oceniać przez pryzmat regulacji zawartych w rozdziale 55 Kodeksu postępowania karnego z zastrzeżeniem zarazem odpowiedniego ich stosowania do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej farmaceutów, o czym mowa w przywołanym wcześniej art. 62 ust. 1 pkt 1 u.i.a.

W tym zakresie konieczne jest wskazanie, że zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania. Uwzględniając katalog kar przewidzianych w u.i.a., a zarazem możliwość systematyki orzeczeń co do istoty sprawy zapadających w postępowaniu dyscyplinarnym farmaceutów, wymaga odnotowania, że w postępowaniu tym mogą być wydane orzeczenia uniewinniające, umarzające postępowanie oraz orzeczenia skazujące, a więc zawierające rozstrzygnięcie o ukaraniu karą dyscyplinarną. W tym kontekście, a zarazem uwzględniając powołany art. 523 § 2 k.p.k., trzeba stwierdzić, że kasacja na korzyść może być wniesiona jedynie w razie orzeczenia w postępowaniu dyscyplinarnym farmaceutów kary, a więc w sytuacji, kiedy doszło do skazania. Nie jest natomiast dopuszczalne wniesienie kasacji na korzyść w sytuacji, kiedy doszło do uniewinnienia lub umorzenia postępowania, a w niniejszej sprawie postępowanie dyscyplinarne wobec D. P. zostało umorzone z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu. Stanowiska tego w niniejszej sprawie nie zmienia treść art. 523 § 4 k.p.k. stanowiącego, że ograniczenie powyższe nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Rzecz bowiem w tym, że w niniejszej sprawie uchybienie z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. zostało podniesione w sposób instrumentalny. Z treści zarzutu obejmującego rzekome uchybienie z tego przepisu wynika bowiem, że chodzi nie o brak skargi uprawnionego oskarżyciela, co do której niekwestionowaną w sprawie rzeczą jest,

że ta skarga istnieje i uruchomiła postępowanie dyscyplinarne, ale o mankamenty opisu czynu zarzucanego, których skarżący doszukuje się. Ten powód natomiast to w sposób oczywisty nie jest powód z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., ale ewentualne naruszenie prawa procesowego. Podniesienie zarzutu w sposób opisany w pkt. II.1. kasacji wskazuje zatem na charakter instrumentalny, cel obejścia przepisu ograniczającego dopuszczalność postępowania kasacyjnego w określonych sprawach, co nie mogło znaleźć akceptacji Sądu Najwyższego i postępowania tego w sposób skuteczny uruchomić.

W tym stanie rzeczy, zważywszy na niedopuszczalność kasacji na korzyść w realiach niniejszej sprawy, kasację należało pozostawić bez rozpoznania, o wydatkach postępowania kasacyjnego rozstrzygając na podstawie art. 637a k.p.k., art. 637 § 1 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k.

[M. T.]

[a.ł.]

Marek Siwek Marek Motuk Paweł Wojciechowski